

Godišnji programski izvještaj Udruge Biom za 2019.

Legenda: Crveno – ne provodi se. Žuto – započela je provedba ili provedba ima problema. Narančasto – provodi se ali je potrebno intenzivirati napore. Zeleno – provodi se u potpunosti prema planu ili je završeno.

AKTIVNOSTI	REZULTAT
Strateški pravac I. Provođenje konzervacijskih mjera temeljenih na valorizaciji stanja vrsta i staništa uz informiranje javnosti, te razvoj i provođenje inovativnih edukacijskih praksi u svrhu održivog očuvanja prirode.	
Strateški cilj 1. Unaprijediti razinu zaštite vrsta i staništa predlaganjem i provođenjem direktnih konzervacijskih mjera	
<i>Terenska provjera mortaliteta ptica na kritičnim lokacijama elektroenergetske mreže i primjena mjera zaštite - HEP Elektrokućija</i>	<i>HEP je odustao od naručivanja usluge.</i>
<i>Predlaganje i zagovaranje konzervacijskih mjera za čiope u Dubrovniku (natječaj Grada Dubrovnika - Apus ragusae – čiope Dubrovnika)</i>	<i>Projekt nije ni odobren (vrlo mali projekt).</i>
Testiranje i primjena mjera za uspješno gniježđenje crvenokljune čigre.	Projekt proveden do kraja, no čigre nisu uspješno gnijezdile. Iduće godine ćemo pokušati dodatne mjere.
Suzbijanje i eradikacija invazivnih stranih vrsta (IAS)	Lov za munosa za IDT Biologiku (cjepivo protiv bjesnoće) – posao odrađen. Nakon dugog procesa žalbi drugog ponuditelja za uslugu kartiranja invazivnih vrsta kopnenih ekosustava, usluga je dobivena, očekuje se potpisivanje ugovora do kraja godine.
Organizacija i provedba volonterskog kampa restauracije staništa na Učki	Uspješno provedeno prema planu.
Restauracija travnjaka na Vranskom jezeru (EuroNatur)	Uspješno se provodi, prema planu, teren obavljen, još se izrađuje plan upravljanja i volonterski program.
Restauracija travnjaka na području Dinare	Dobiven projekt, započinje 15.1.2020.
Izrada stručne podloge za akcijski plan za risa	Uspješno dovršena usluga.
Izrada stručne podloge za akcijski plan za tri vrste ptica (suri orao, bjeloglavi sup, cjevonosnice)	Usluga dovršena, uz malo kašnjenje na sva 3 plana.

Stvaranje preduvjeta za povratak sredozemne medvjedice na istočnu obalu Jadrana	Projekt se provodi prema planu.
Utjecaj turizma na ornitofaunu Vranskog jezera	Izrada elaborata utjecaja turizma na ornitofaunu Vranskog jezera u tijeku.
Povezanost populacija vrtno strnadice	Studija povezanosti populacija za vrtnu strnadicu se dovršava, prema planu.
Istraživanja i konzervacijske mjere za cjevonosnice i sredozemnog galeba (LIFE Artina i Segre)	Istraživanja i mjere se provode prema planu, 1. izvještaj prihvaćen od Europske komisije, 1. izvještaj od Segre je predan, čeka se evaluacija.

Strateški cilj 2. Pratiti i valorizirati sastavnice prirode uz informiranje javnosti (na temelju dobrih praksi biološke struke)	
Održavati faunističku online bazu podataka	Baza se održava, no dogovoreno je da će se preispitati da li se treba prebaciti na neku drugu platformu. U svakom slučaju, pristup treba prvenstveno uzeti u obzir da se radi o građanskoj znanosti.
Megamonitoring ptica	Natječaj još uvijek nije raspisan, očekuje se u prvom kvartalu 2020. Biom je okupio konzorcij koji uključuje sve ornitologe, te se čeka natječaj. Dakle, ono što je bilo moguće do sada je odrađeno.
Monitoring ptica Plitvice	Odvija se prema planu.
Monitoring velike ušare	Odvija se prema planu.
Monitoring zimovanja male ušare	Odvija se prema planu.
Monitoring gniježđenja gačaca	Monitoring uspješno dovršen.
Monitoring roda	Plan je bio da samo promoviramo monitoring roda i da reagiramo na dojave, no ove godine nismo promovirali taj monitoring, na njega su fokusirane druge organizacije.
Monitoring pčelarica i vodomara	Plan je bio da samo promoviramo monitoring i da reagiramo na dojave, što smo i radili.
Monitoring piljaka (i lastavica)	Monitoring uspješno dovršen, volonteri izviješteni.
Monitoring ptica Maksimir	Završena terenska istraživanja, izvještaj predan.
Monitoring ptica Telašćica	Proveden monitoring, ali mlada jedinka nije označena GPS uređajem zbog ranijeg izlijetanja iz gnijezda. Pisanje izvještaja u tijeku.
Monitoring ptica na Neretvi	Tereni za monitoring ptica trščaka odrađeni i izvještaj e predan javnoj ustanovi. Tereni za ptice se provode prema planu.

Nastavak istraživanja (monitoring) surog orla i vrtne strnadice u Parku prirode Biokovo (2018./19. godina)	Tereni odrađeni, izvještaj predan. Odrađena je analiza potencijalnih stjenovitih staništa pogodnih za gniježđenje i utvrđene su zone zabrane za slobodno penjanje.
Nastavak istraživanja i monitoringa dinarskog voluhara u Parku prirode Biokovo (2018./19. godina)	Tereni odrađeni, izvještaj predan. Predavanje planirano za studeni.
Praćenje ptica na poljoprivrednim staništima i analiza podataka (MČVP)	Tereni odrađeni, podaci isporučeni. Izvještaj će biti predan na vrijeme, 29.11.
Procjena utjecaja pilot mjere za zaštitu kosca	Inception report odrađen, tereni odrađeni, kartiranje odrađeno (uz kašnjenje jednog vanjskog suradnika), zbog kašnjenja vanjskog suradnika tražena i dobivena odgoda za analizu i predaju izvještaja do 15.12. Izvještaj će biti predan na vrijeme. Postavljanje odašiljača na kosce odgođeno za 2020. u dogovoru s Ministarstvom poljoprivrede.
Praćenje ptica u PP Vransko jezero (OPKK Vransko)	Monitorinzi su dovršeni prema planu.
Praćenje ptica u PP Učka (OPKK Učka)	Analiza korištenja penjališta i utjecaja na ciljne vrste se provodi prema planu (vanjski suradnik).
Praćenje ptica u Istri (INTERREG LIKE)	Istraživanje ptica stijena provedeno, podaci se obrađuju. Studija utjecaja penjača na ptice stijena izrađena. Radionica za čuvare velike ušare uspješno provedena. Istraživanja vrtne strnadice u tijeku, uključujući genetsku analizu.
Praćenje risa u istočnoj Lici i u Dalmaciji (LIFE LYNX)	Provodi se prema planu.
Akcijski planovi ptice	Istraživanja provedena, izvještaji predani, neki s malim kašnjenjem.
<i>Temeljno istraživanje za izradu smjernica za procjenu utjecaja vjetroelektrana na ptice</i>	<i>Promijenjeno na izradu smjernica (vidi dolje).</i>
Monitoring kućica za gniježđenje utvi i vlastelica- solana Nin	Provedeno prema planu.
Zimsko prebrojavanje ptica vodenih staništa (IWC)	Provodi se prema planu, u tijeku priprema za IWC 2020.

Strateški cilj 3. Provoditi inovativne oblike edukacije zainteresiranih javnosti o mogućnostima unaprjeđenja zaštite prirode u Hrvatskoj	
LOKALNE KONZERVACIJSKE GRUPE I POJEDINCI (LCGI)	
Izrada Strategije za lokalne konzervacijske grupe i pojedince (LCGI)	Izrada u tijeku, kasni se u odnosu na plan.
Provedba Strategije za lokalne konzervacijske grupe i pojedince (LCGI)	Odrađen sastanak s LCGI, planira se ići.

ČLANOVI	
Organizacija događanja (izlet, fešte) za članove	Proslava Biomovog rođendana i izlet za članove organizirani, u pripremi organizacija Božićnog tulumu.
Aktivnosti za članove	Ne provode se, čeka se izrada Strategije za članove.
Izrada Strategije za članove	Nije započela, započet će kad se dovrši LCGI strategija.
Redovna komunikacija s članovima	Provodi se prema planu.
VOLONTERI	
Uključivanje europskih volontera u rad Bioma (EVS volonter)	Odvija se prema planu (jedan volonter u 2019.). Za 2020. smo prijavili čak 4 volontera (odgovori će biti do kraja godine).
Uključivanje europskih volontera u rad Bioma (EVS volonteri za Beli u suradnji s JU Priroda)	Uspješno dovršeno.
Ornitološki kamp na Učki	Uspješno proveden, no uz poteškoće – otvaranje kampa i prisutnost divljih pasa. Vezano za unaprjeđenje otvaranja kampa, napravljene su upute za kamp. Što se tiče divljih pasa, JU PP Učka nam nije pomogla, sami smo se morali organizirati, što je potrajalo jer smo sami morali uhvatiti pse i onda su ih službe zbrinule.
Volonterski kampovi na Učki (OPKK Učka)	Uspješno provedeno.
Izrada volonterskog programa za Vransko jezero	Odvija se prema planu.
Rad s volonterima	Volonterski sastanci se održavaju. Zimsko hranjenje ptica provedeno. Monitorinzi s volonterima rađeni prema planu. Volonteri sudjelovali i na č-igranju i Zelenoj čistki.
Protokol za rad s volonterima	Protokol nije izrađen, niti je reorganizirana volonterska baza. Edukacija za rad s volonterima (Učka) provedena. Odustalo se od regrutiranja volontera za krivolovne terene.
Društveno korisno učenje	Sudjelovanje u projektu prema planu.
Prijavljivati se na ESF natječaje	Pratimo natječaje, nije nađeno ništa relevantno.
EDUKATIVNE AKTIVNOSTI	
Razvoj edukativnih programa	Započeta izrada strategije za edukaciju. Sudjelovanje u projektu Udruge Sunce vezano za mentorstvo za društveno korisno učenje. Provodi se revizija Biomovih edukativnih radionica kroz projekt OPKK Maksimir.

BirdID edukacije	Mini BirdID na Neretvi se uspješno proveo. Edukacija novih trenera se provodila samo kroz uključivanje u postojeće edukacije (Učka, Vransko). Bivši polaznici treninga su samoorganizirani i idu na terene.
Informiranje javnosti kroz edukativna i popularna predavanja i događanja za građane	Edukativna predavanja za građane se održavaju, iako smanjenim intenzitetom. Promatranja ptica za građane se održavaju prema plani. Neki važni datum su obilježeni. EuroBirdwatch proveden. Zelena učilica za javnost se provodi prema planu.
Aktivnosti za podizanja svijesti o pticama i prirodi za grupe djece i mladih	Zelena učilica za djecu se provodila u prvom kvartalu. Spring Alive proveden. Predavanje i radionice (škole, knjižnice, Centar mladih Ribnjak, Bioteka) se provode. Edukacijski kamp u sklopu Intererg Čigra uspješno proveden. Izrađuju sr programi za radionice kroz OPKK Maksimir.
EDUKACIJA DJELATNIKA JAVNIH USTANOVA	
Edukacija djelatnika JU PP Učka i JU Natura Histrica za vrtnu strnadicu (Interreg Like)	Provedeno prema planu.
Edukacija djelatnika za prepoznavanje i praćenje ptica na Učki (OPKK Učka)	Provedeno prema planu.
Edukacija djelatnika za prepoznavanje i praćenje ptica na Vranskom jezeru (OPKK Vransko)	Provedeno prema planu.
Razvoj i provedba edukativnog programa za cjevonosnice	Kasni početak, planirano za 2020.
PROMOCIJA	
Izrada Komunikacijske strategije Bioma	Izrada u tijeku, problemi tijekom izrade, izrada će se nastaviti u 2020.
Istraživanja javnog mnijenja	Ankete za risa prema planu. Istraživanje javnog mijenja za krivolov provedeno. Istraživanje za cjevonosnice provedeno (Udruga Sunce).
Podizanje svijesti javnosti o krivolovu	Dio aktivnosti se provodi (edukacije na Neretvi), novinarska stipendija o krivolovu, letci o krivolovu napravljeni i distribuirani, dio je odgođen za 2020. (kampanja).
Distribucija hrvatskog priručnika za ptice (Collins)	Prodaja ide dobro, prodaje se i kroz knjižare i putem webshopa, traže se distribucijski kanali za regiju. Radilo se na promociji knjige putem agencije. Razmatrana prisutnost na više sajmov, na kraju se prisustvovalo samo Interliberu i to je bilo uspješno.
Izrada nove web stranice Bioma	U velika kašnjenja web je postavljen krajem studenog.
Objave na webu i društvenim mrežama	Objavljuje se redovito na Facebooku, Instagramu i Twitteru.

Portal ptice.net	Rade se objave, no pokušat će se angažirati volontere.
Newsletter	Redovito prema planu.
Osmišljavanje i tisak godišnjeg časopisa Pogled u divljinu	Prema planu, bit će za Skupštinu.
Priprema Godišnjeg izvještaja za javnost	Prema planu.
Interni protokol za informiranje javnosti o aktivnostima	Izrađen protokol za promatranja i druge lokalne aktivnosti.
Priprema objava za medije	Provodi se redovno.
Popularizirati faunističku online bazu podataka	Neredovito, treba se poraditi na tome, no ovisi o odluci da li će se i dalje ići s tom bazom ili će se prijeći na drugu (vidi gore).
Priprema vodiča (OPKK Vransko)	Prema planu.
Priprema ornitološkog vodiča (OPKK Učka 360)	Prema planu, dovršava se.
<i>Promocija konzervacijskih mjera za čiope u Dubrovniku (Grad Dubrovnik)</i>	<i>Projekt nije prošao (vidi gore).</i>
Promocija aktivnosti protiv krivolova	Promoviraju se aktivnosti protiv krivolova na webu, promocija na GoogleAds i Facebooku.
Interpretativna staza (LIFE Lynx)	Provodi se prema planu.
Promocija projekta LIFE Lynx	Provodi se prema planu.
Promocija projekta LIFE Artina	Provodi se prema planu (koordinator je Udruga Sunce).

Strateški pravac II. Unaprjeđivanje uključivanja stručnih OCD-a u postupke izrade i praćenja provedbe strateških dokumenata vezanih uz zaštitu prirode i podizanje kvalitete PUO čiju kvalitetu i poštivanje postojećih standarda štiti pravosudna praksa.	
Strateški cilj 1. Unaprjeđenje i bolja provedba propisa i postupaka vezanih uz zaštitu prirode.	
Praćenje i davanje primjedbi na zakonodavstvo i strateške dokumente vezane za zaštitu prirode (nacionalno i EU)	Provodi se redovito, bilo je bitnih akata – Pravilnik o zaštiti i očuvanju u NP Krka, Uredba o ekološkom mreži, Pravilnik o lovostaju, Pravilnik za ciljeve i mjere očuvanja za ptice. Dio primjedbi prihvaćen (Krka i Uredba), većina nije prihvaćena. Za Pravilnik za ptice se još čeka odgovor.
Pravo na pristup informacijama i transparentnost rada javne uprave	Dogovoreno da tražimo sastave radnih skupina za kod komentiranja propisa zbog poticanja uprave na transparentnost. Prikupljen velik broj informacija o upravnim sporovima na upravnim sudovima. Hrvatske lovački savez odbija

	dostaviti podatke o stranim lovcima. Radi se na unaprijeđenju skripte za prikupljanje podataka o okolišnim postupcima.
Reforma procjene utjecaja na okoliš (PUO)	Prvenstveno se radi kroz izradu smjernica za procjenu utjecaja vjetroelektrana na ptice koja se provodi prema planu (odrađene 2 radionice). Potpora projektu Zelene akcije za reformu PUO.
Strateška procjena utjecaja na okoliš (SPUO)	Redovno praćenje i davanje komentara (npr. Strategija prilagodbe klimatskim promjenama).
Javno zagovaranje na nacionalnoj razini	Preuzimanje Tajništva Zelenog foruma i redovita koordinacija, zagovaranje sufinanciranja EU projekata i financiranja udruga u zaštiti okoliša. Suradnja s Državnim inspektoratom i MZOE vezano za ilegalno ubijanje ptica (planira se izrada sporazuma o suradnji). Provedena kampanja za prepelicu.
Javno zagovaranje na EU razini	Koordinacija s BirdLife policy, preuzimanje prikladnog sadržaja. Predavanja, okrugli stol i kampanja za EU izbore. Predsjedanje EU – pripreme aktivnosti za organizaciju jednog događanja i slanje dopisa u suradnji s BL. Provedba direktiva o prirodi – sastanak s EK i RH te iznošenje stavova Zelenog foruma. Slanje podataka o problematici vjetroelektrana Europskoj komisiji. Godišnji sastanka s EK – Biom dobro prezentirao svoje teme. Izrada prioritarnog akcijskog okvira za financiranje ekološke mreže – Biom dobro prezentirao svoje potrebe, prikuplja podatke od udruga za slanje u MZOE. Suradnja s međunarodnim konvencijama – komentiranje dokumenata (AEWA, Raptors MOU).
Sastanci na razini BirdLifea	Prisustvovali na oba sastanka BHDTF-a, na jednom od dva sastanka ATF-a, na sastanku MTF-a, na sastanku Commsa i na sastanku za Fundraising. Pripreme za organizaciju sastanka BHDTF-a i MTF-a u Hrvatskoj u 2020.

Strateški cilj 2. Doprinos razvijanju funkcionalne i reprezentativne mreže i učinkovitom upravljanju područjima.	
Prilagodljivo upravljanje	Prisustvovanje jednom treningu, prema planu.
Plan upravljanja Deltom Neretve	Lobiranje za usvajanje plana upravljanja, prema planu.
Prijava na natječaj za izradu planova upravljanja za područja ekološke mreže (Megaupravljanje)	Prijava predana, čekaju se rezultati.
Proširenje POP/POVS/zaštićenih područja	Tereni za Lisac nisu odrađeni, dogovoren sustavniji pristup za 2020.

Strateški cilj 3. Nezakonite radnje protiv prirode (crime against nature).	
OTKRIVANJE RAZMJERA I UZROKA KRIVOLOVA	
Istraživanja razmjera krivolova	Interna edukacija na temu monitoringa krivolova, izrada brojača pucnjeva. Neke stvari su još nejasne u provedbi LIFE ABC projekta.
Tereni za suzbijanje krivolova prepelica	Kamp za praćenje krivolova u Srbiji proveden. Tereni za borbu protiv krivolova po dojadi ili potrebi odrađeni prema planu.
Tereni na ribnjacima	Interni protokol za monitoring krivolova na ribnjacima izrađen. Sakupljanje mulja zbog olovne sačme i analiza se provode. Tereni za monitoring krivolova na ribnjacima se provode, no potrebno je dogovoriti što će se s podacima.
Tereni protiv krivolova na Neretvi	Tereni se redovno odrađuju (uz angažman vanjskog suradnika). Jedan kamp odrađen, drugi u planu u prosincu.
Obilasci vezani uz pjevice	Nije bilo obilazaka Trešnjevačke tržnice zbog ilegalne prodaje i Savice zbog ilegalnog prstenovanja uslijed drugih terenskih aktivnosti.
OSIGURAVANJE PRIMJENE ZAKONA NA TERENU	
Suradnja s inspekcijom zaštite prirode	Suradnja na provedbi terena (Neretva – krivolov), dogovara se za monitoring ribnjaka.
Protokol za postupanje za kaznena djela protiv ptica	Provodi se prema planu.
Prijava projekata koji se tiču krivolova	Prijavljen jedan projekt zajedno sa SEO, nije prošao.

Strateški cilj 4. Sprječavanje zahvata koji imaju negativan utjecaj na okoliš.	
Okolišni postupci (PUO, OPEM)	Praćenje PUO i OPEM redovito, komentari se predaju prema potrebi. I dalje 3 slučaja na Visokom upravnom sudu.

Strateški pravac III. Poticanje društveno odgovornog poslovanja usmjerenog prema očuvanju prirode i poticanje održivih oblika turizma koji se temelje na prirodnim vrijednostima, stvarajući prostor za interakciju turističkih aktera, JU i JLRS.	
Strateški cilj 1. Unaprijediti količinu i kvalitetu programa društveno odgovornog poslovanja vezanog za okolišna pitanja u RH	
Nastaviti suradnju s Lushom	Suradnja postoji, planirani iskoraci nisu napravljeni.
Kroz prijedlog izmjena indeksa DOP-a utjecati na percepciju biološke raznolikosti među korporativnim sektorom (HPS OR Indeks DOP-a)	Nije se napravilo, no uspostavljen je kontakt s mrežom Dobra Hrvatska.

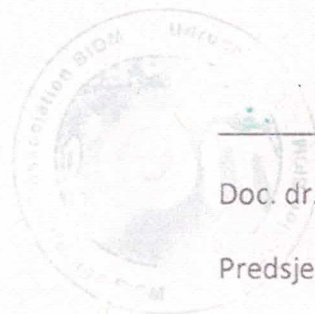
Sporazumi o suradnji	Nisu napravljeni planirani sporazumi, no HOPS nam je pristupio za suradnju.
Razvijati interne kapacitete za suradnju s korporativnim sektorom	Nije napravljeno.
Definirati kriterije za odabir i mapirati prihvatljive predstavnike korporativnog sektora	Nije napravljeno.
Razviti ponudu za tvrtke	Nije napravljeno. No radi se na sponzorstvima (npr. Husquarna), donacijama i korporativnom volontiranju.

Strateški cilj 2. Prepoznavanje prirodnih vrijednosti kao vrijednog resursa u turizmu i gospodarstvu	
Suradnja s JLS i TZ	Nisu ostvarene suradnje, osim kroz postojeće projekte.
Programi promatranja ptica	Vođenja promatranja ptica održana prema potrebi. Proširenje programa promatranja ptica u PP Vransko jezero, priručnik za vođenje tura na Učki, elaborat za promatranje ptica na Učki, prijedlog tura za promatranje ptica i wildlife tura na Učki se odvijaju prema planu.
Studija usluga ekosustava (OPKK Maksimir)	Odvija se prema planu kroz suradnju s Geonaturom (odrađena 1 radionica).

Strateški pravac IV. BIOM je učeća organizacija koja u svoj rad uključuje druge aktere iz sektora zaštite prirode i sustavno planira i gradi svoje ljudske potencijale i druge resurse.	
Strateški cilj 1. Izvještavanje	
Programsko izvještavanje	Prema planu.
Financijsko izvještavanje	Prema planu.
Strateški cilj 2. Planiranje	
Programsko planiranje	Prema planu.
Financijsko planiranje	Prema planu.
Strateški cilj 3. Administracija	
Financijsko-administrativno praćenje	Redovno.
Plan nabave	Prema planu.

Financijsko i administrativno projektno izvještavanje	Prema planu.
Evidencije	Redovno.
Strateški cilj 4. Edukacija	
Edukacije	Uvodni tečaj za nove zaposlenike se provodi. Zaposlenici idu na edukacije (za upravljanje volonterima, društveno korisno učenje, usluge ekosustava, socio-ekonomska istraživanja itd.).
Stručni skupovi	Prisustvovanje (sastanak Bernske konvencije, IMPEL sastanak, Stručni skup na Lokrumu, Stručni skup o divokozi na Biokovu itd.). Organizacija (kick-off LIFE Artina, Ornitodruženje).
Strateški cilj 5. Interni akti	
Donošenje internih akata	Statut revidiran (Grad Zagreb tražio izmjene), pravilnik o radu revidiran. Radi se na ažuriranju Priručnika o funkcioniranju udruge.
Strateški cilj 6. IT	
Održavanje računala	Redovno.
Strateški cilj 7. Institucionalna podrška	
Projekti za jačanje organizacijskih kapaciteta Bioma	Institucionalna podrška Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva se provodi prema planu. Projekt „Developing Capacity to Diversify Income“ uspješno dovršen – izrađen poslovni plan za tvrtku Biom priroda u društvu, studijski posjet BL partnerima te upitnik o komercijalnim aktivnostima BL partnera. Prijavljen i odobren projekt „Introducing procedures to provide sustainable organisational growth“ kroz koji će se raditi na uspostavi procedura za ljudske i financijske resurse. Preko projekta „Technical Cooperation in the Balkans“ zaposlen stručnjak za jačanje kapaciteta BL partnera na Balkanu koji će se baviti članstvom, diverzifikacijom prihoda i dr.

U Zagrebu, 20.12.2019.

Doc. dr. sc. Duje Lisičić,

Predsjednik Upravnog odbora Udruge Biom